

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Governatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 5. Copia inops, & inopia copiosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

Xenoph.
l. 8. Cyri
ped.

omni modo exuere conantur? peculium suum, quod comparauerunt ventre fraudato, pro capite numerant: tu non concupisces quanticumque ad libertatem peruenire, qui te putas in illa natum? Itaque multi, pecunias proiecerunt, ut emerent libertatem, immò ut pro ea felicitatem recuperarent. Pheraulas, inquit, Xenophon, ex paupere diues à Cyro factus, desiderio tandem pristina tranquillitatis & quietis affectus, & curarum ac molestiarum, quas sibi diuitias importasse querebatur, multitudine offensus, omnium bonorum suorum possessionem in Sacam transfert, hoc sibi tantum excipiens, ut ab eo tamquam hospes, atque etiam parcius minusq; eleganter, ac sumtuosè, quam hospes alatur. Huic pares multos paulò post referemus, qui Codri, quàm Cræsi esse maluerunt, &, quemadmodum Euripides dixit, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel, ter maluerunt mendicare, quàm semel imperare, quia, ut Claudianus ait:

*Vivitur exiguo melius: natura beatis
Omnibus esse dedit, si quis cognoverit uti.*

S. V.

Copia inops, & inopia copiosa.

Hanc ob causam Anacreon, accepto à Polycrate tyranno auri talento, reddidit dicens:

dicens: Odi donum, quod vigilare facit. Ex hac paupertate etiam Corneliam Gracchorum matrem, Campana matrona ornata sua illo sæculo pulcherrima ostendente, pronuncians ditiozem Valerius Maximus hoc epiphonema adiecit: *Omnia nimirum habet, qui nihil concupiscit: eò quidem certius, quam qui cuncta possidet: quia dominium rerum collabi solet, bona mentis usurpatio nullum tristioris fortune recipit incursum. Itaque quorsum attinet, aut diuitias in prima felicitatis parte, aut paupertatem in ultimomiseriarum statu ponere? cùm & illarum frons hilaris, multis intus amaritudinibus sit referta: & huius horridior aspectus solidis, & certis bonis abundet.* Fuit eiusdem sententiæ etiam Ptolemaeus Lagi, qui sæpenumero apud amicos & cœnabat, & dormiebat, teste Plutarcho. At si quando cœnam ipse præberet, illorum utebatur rebus commodato accipiens pocula, lectos, mensas. Nam ipse plura non possidebat, quam qua necessaria forent, cùm ditare, quam ditescere magis regium esse dictitaret. Quin ipse Epicurus, quærenti, quo modo quis ditesceret, respondit: *Non augendo opes, sed minuendo cupiditates.* Et quoniam

Valer.
Max. l. 4.
cap. 4.

Stobæus
serm. 172

D 5

Crescit

Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit,

debet amorem nummi minuere, quisquis vult minuere cupiditatem. Quamdiu autem cupidus manet, verè diues non est. Et si enim habeat multa, tamen ostendit, se egere multis, si cupit multa. Diuitem autem esse, non est, habere multa, sed non indigere multis. Sicut satur non est, qui adhuc sitit, aut esurit, etsi plurimum vorauerit, aut potauerit; is autem, etiamsi parum comederit, aut biberit, satur vocatur, quem nec fames vrget, nec sitis vrit: ita ille diues non est, qui quamuis multas diuitias sit consecutus, tamen plures appetit, quippe quia auri sacram famem non extinxit; ille autem, qui opes contemnit, diues est, quia habet quidquid cupit. Inde igitur felicior est, vnde ditior, & inde ditior, vnde pauperior. Et

Prou. 12. hoc est, quod diuinæ litteræ aiunt: *Melior est pauper & sufficiens sibi, quàm gloriosus &*

Prou. 13. *indigens pane: itemque. Est quasi diues, cùm nihil habeat; & est quasi pauper, cùm in multis diuitijs sit.* Appositè D. Hieronymus:

S. Hieronym. in Psal. 68. *Habeat quis multas pecuniarum facultates, inquit, si in eis non extollitur, pauperem; non habeat aliquid, & cupiat, & inflatur, inter di-*

uitis

uites reprobos eum deputat Dominus : quia diuites & pauperes in corde interrogat Deus, non in arca, aut in domo. Quin & apud homines diuitiæ sunt maximæ, non egere diuitijs; & ille est pauperior, qui pluribus eget: pauperimus ergo, qui quàm plurima concupiscit, quia ostendit se quàm plurimis indigere. Talis autem est, quisquis

*Componit opes gazis inhians,
Et congesto pauper in auro est.*

Senec. in
Herc. Fu-
rente.

C A P V T I V.

*Acquisitio, possessio, amissio diuitiarum
quantis miseris sit obnoxia?*

§. I.

Nescire eos, quid appetant, qui opes appetunt.

Vi, ex istorum sententia, pauperes iudicat esse diuitibus feliciores, lætatur, non queritur, si opibus amissis in statum incidit feliciorum; satisq; se opulentum arbitratur, qui videt sibi nihil deesse. Cui autem appetendæ videntur diuitiæ, demonstrat se tamquam famelicum, nondum esse satiatum, illudq; ipsum, quod appetit, sibi deesse profiteretur; atque eam ipsam